

Thea Halo

ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

(από το βιβλίο *Ούτε τό όνομά μου*, εκδόσεις Γκοβόστη)

Ακόμα θυμάμαι τις κραυγές αυτής της γυναίκας που έφτασε τρέχοντας στο σπίτι μας.

«Παρθένα! Παρθένα!» Η Μητέρα ήταν στην κουζίνα και ετοίμαζε το μεσημεριανό. Τα ξέφρενα χτυπήματα στην πόρτα μας την έκαναν να τιναχτεί αναστατωμένη.

«Παρθένα!» είπε η γυναίκα όταν άνοιξε η Μητέρα την πόρτα. «Έχουν πάρει τον Λάμπο».

Τα μάτια της μητέρας μου άνοιξαν διάπλατα και ο ολοφάνερος φόβος στη φωνή της τράβηξε και τη δική μας προσοχή.

«Ποιος πήρε τον Λάμπο;» έβαλε τις φωνές η μητέρα μου.

«Οι στρατιώτες. Έχουν πάρει όλους τους άντρες που μπόρεσαν να βρουν, τους βαλαν στη γραμμή και τους πήραν μακριά».

Χωρίς να περιμένει να ακούσει άλλες λεπτομέρειες, η Μητέρα την έσπρωξε και βγήκε από το σπίτι. Ακόμα κρατούσε στο χέρι της το μαχαίρι που χρησιμοποιούσε για να κόβει τα λαχανικά. Κατέβηκε τρέχοντας το δρόμο προς το κέντρο του χωριού και εμείς τρέξαμε από πίσω της.

«Λάμπο!» φώναξε, κοιτάζοντας γύρω γύρω απεγνωσμένη. «Λάμπο!» Αλλά και οι άντρες και οι στρατιώτες είχαν φύγει.

Γυναίκες του χωριού έτρεχαν παντού, κλαίγοντας και φωνάζοντας.

«Πού τους πήγαν;» φώναξε η Μητέρα.

«Σε στρατόπεδο εργασίας», είπε μια γριά μέσα από τους λυγμούς της. Έτριψε τα μάτια της με την ποδιά της και φώναξε προς τον ουρανό. «Έχουν πάρει το γιο μου. Θα τον σκοτώσουν εκεί. Θα τον σκοτώσουν».

«Ο άντρας μου είχε πάει σε ένα τέτοιο στρατόπεδο», είπε μια άλλη γυναίκα. «Είναι αλήθεια. Ο άντρας μου ήταν πολύ αδύναμος όταν το 'σκασε. Ούτε φαγητό είχαν ούτε ένα μέρος της προκοπής να κοιμούνται».

Όταν είχαν πάρει τον άντρα της, αυτή η γυναίκα στεκόταν κάθε μέρα στην άκρη του δρόμου και τον περίμενε να γυρίσει. «Θα φτιάξω ένα καινούργιο ρούχο για εκείνον που θα έρθει να μου πει πρώτος ότι ο άντρας μου γύρισε σπίτι», είχε πει. Και μια μέρα, να τος φάνηκε να ανηφορίζει στο δρόμο. Έτρεξα

να της το πω, ελπίζοντας ότι θα ήμουν η πρώτη που θα της έφερνα τα καλά μαντάτα.

«Αφού ο πόλεμος έχει τελειώσει», είπε η Μητέρα. «Ο πόλεμος έχει τελειώσει».

Κάθε μέρα περιμέναμε και εμείς ότι θα τον δούμε να στέκεται στην πόρτα, αλλά κάθε μέρα περνούσε όπως ακριβώς και η προηγούμενη. Όλο και πιο συχνά, ο Παππούς κατέβαινε στο εργαστήρι του στην τουρκική πόλη στους πρόποδες του βουνού. Το σπίτι ήταν πιο ήσυχο χωρίς την παρουσία τους. Καμιά φορά, πήγαινα και στεκόμουν έξω από το μαγαζί τους ελπίζοντας ότι θα άκουγα το γνωστό κουδούνισμα που κάνει το μέταλλο, «κλινκ, κλινκ, κλινκ», όταν το χτυπάει άλλο μέταλλο. Ή το «γους, αχχχχ, γους» που κάνουν τα τεράστια φυσερά. Και όταν έβλεπα ότι πάντα μόνο σιωπή έβγαινε από κει, έμπαινα ήσυχα μέσα και έκλεινα τα μάτια μου. Τα άνοιγα απότομα και έλπιζα ότι θα έβρισκα όρθιο εκεί τον πατέρα μου να κρατάει ένα πέταλο ή κάποιο εργαλείο, το πρόσωπο του αναψοκοκκινισμένο από τη δυνατή φωτιά, ενώ ο Παππούς θα δούλευε με δύναμη τα φυσερά που θα ζωντάνευαν με θόρυβο τη φωτιά.

Όταν είχαν περάσει λίγοι μήνες από τότε που πήραν τον Πατέρα, πήγα στο μύλο με τη φίλη μου τη Μαριγούλα για να αλέσουμε το σιτάρι. Δεν είχαμε χρόνο να σταματήσουμε, ούτε και για να πενθήσουμε γιατί θα 'ρχόταν ο χειμώνας και θα μας έβρισκε απροετοίμαστους.

.....

Την ώρα που ήμουν ξαπλωμένη στο κρεβάτι μου εκείνο το βράδυ, εισπνέοντας εκείνο το γλυκό άρωμα του ζεστού ψωμιού που είχε γεμίσει το σπίτι μας, άκουσα τη μητέρα μου που έκλαιγε στο διπλανό δωμάτιο. Σηκώθηκα για να δω τι συμβαίνει. Η Χριστοδούλα έστεκε ακριβώς πίσω μου.

Ο Πατέρας ήταν όρθιος στην εξώπορτα μισοπαγωμένος. Τα πόδια του αιμορραγούσαν από τις ανοικτές πληγές. Μόλις τον είδε, η Μητέρα έκλεισε γρήγορα την πόρτα πίσω του και άρχισε να κλαίει. Τα ρούχα του ήταν σκισμένα και τα μαλλιά του μπερδεμένα και απεριποίητα.

«Μην με πιάνεις», της είπε την ώρα που πήγε να τον πλησιάσει. «Είμαι γεμάτος ψείρες».

«Πώς ήρθες; Σε άφησαν να φύγεις; Τι θέλεις να σου φέρω;»

Έτρεξε να βάλει ένα σκαμνί κοντά στη φωτιά.

«Έλα κάθισε κοντά στη φωτιά να ζεσταθείς. Θα σου φέρω κάτι να φας».

Ο Πατέρας πήγε κουτσαίνοντας μέχρι τη φωτιά και κάθισε με αργές κινήσεις, λες και κάθε κίνηση τού προκαλούσε πόνο.

«Όχι. Δε με άφησαν να φύγω», είπε ο Πατέρας. «Εγώ το 'σκασα. Δεν πρέπει να το πεις πουθενά ότι έχω γυρίσει στο σπίτι. Αν το μάθουν οι γείτονες, μπορεί να το πουν στους στρατιώτες. Παρά πολλοί άντρες είναι ακόμα κρατούμενοι σε εκείνα τα βρομερά στρατόπεδα».

Η Μητέρα τού πήγε ένα πιάτο με ζεστή σούπα.

«Τα στρατόπεδα είναι παγωμένα και γεμάτα ψείρα. Δουλεύαμε νύχτα-μέρα χωρίς να έχουμε ούτε αρκετό φαγητό, ούτε κάποιο μέρος της προκοπής να κοιμηθούμε ή να πλυθούμε», είπε ο Πατέρας. «Σε μερικά στρατόπεδα απλώς αφήνουν τους Έλληνες να πεθάνουν εγκαταλειμμένοι. Ακόμα και στον πόλεμο, οι Τούρκοι άφηναν τους Έλληνες να σκοτωθούν χωρίς όπλα και χωρίς φαγητό. Νομίζω ότι αυτό θέλουν. Θέλουν να πεθάνουμε όλοι μας».

Η Μητέρα σκέπασε το πρόσωπό της με την ποδιά και ξέσπασε σε αναφιλητά. «Πώς γίνονται αυτά τα πράγματα;» ρώτησε.

Εμείς είχαμε μείνει μαρμαρωμένοι στην είσοδο της κρεβατοκάμαρας. Ένιωθα τα δάκρυα να πλημμυρίζουν τα μάτια μου. Ο πατέρας μου δεν έμοιαζε καθόλου με τον πατέρα που ήξερα, ήταν ένας άγνωστος με αυτά τα αιματοβαμμένα κουρέλια και τα ανάκατα μαλλιά.

«Μπαμπά;» είπα.

Η Μητέρα στέγνωσε γρήγορα τα μάτια της.

«Φέρε τη λεκάνη, Θυμία. Και συ, Χριστοδούλα, φέρε νερό για να πλυθεί ο πατέρας σου. Μετά, πηγαίνετε γρήγορα για ύπνο. Θα τον δείτε το πρωί».

Κινηθήκαμε γοργά και υπάκουα, φέρνοντας το νερό και τη λεκάνη.

«Είσαι καλά, μπαμπά;» ρώτησα όταν τελειώσαμε. Τα μάτια μου δεν ξεκολλούσαν από τα ματωμένα πόδια του.

«Τώρα είμαι καλά», είπε. «Τώρα που ήρθα σπίτι μου, εδώ που ανήκω. Πήγαινε να κοιμηθείς τώρα. Έχεις σχολείο το πρωί. Πήγαινε να κοιμηθείς και όνειρα γλυκά».

Το βράδυ εκείνο δεν πέρασε γρήγορα. Προσπάθησα να μείνω ξύπνια όσο περισσότερο μπορούσα, φοβούμενη ότι μπορεί να μην τον έβρισκα εκεί το πρωί.